

Likelydende brev til
banker, kredittforetak, finansieringsforetak
og holdingforetak i konsern der slike foretak inngår

VÅR REFERANSE
17/11173

DERES REFERANSE

DATO
23.04.2018

Finanstilsynets vurdering av pilar 2-krav knyttet til eierskap i forsikringsvirksomhet

1. Innledning og bakgrunn

Det vises til rundskriv 12/2016, der Finanstilsynet redegjør nærmere for SREP-prosessen. Finanstilsynet har som støtte for pilar 2-vurderingene utviklet metoder for kvantifisering av enkelte, men ikke alle risikotyper. I vurderingene vil Finanstilsynet foreta sammenligninger mellom foretak og basere seg på skjønn.

Finanstilsynet legger i dette brevet frem en metode for vurdering av eierrisiko knyttet til eierandeler i hel- og deleid forsikringsforetak. Finanstilsynet vil benytte denne metoden som støtte for vurdering av risiko og kapitalbehov knyttet til investering i forsikringsvirksomhet fremover. Metoden har vært på høring til Finans Norge.

Bankene har i risiko- og kapitalvurderingsprosessen (ICAAP) benyttet ulike tilnærminger i vurderingen av kapitalbehovet for eierandeler i forsikringsforetak. Eierandelene i forsikringsforetak kan videre ikke konsolideres inn på samme måte som eierandeler i foretak som følger CRD IV-reglene.

Det er flere momenter som har gjort at Finanstilsynet har ønsket å etablere en metodikk til støtte for vurderingen av risikoen knyttet til forsikringsvirksomhet:

- Bankene har ulik verdivurdering for eierskap til forsikringsvirksomhet.
- Pilar 1-behandlingen av eierskap til forsikringsvirksomhet er ulik fra bank til bank.
- Kapitalbehovsvurderingen (i ICAAP) er ulik fra bank til bank.

I tillegg til de ovennevnte punktene, legger Finanstilsynet vekt på at risikoen er en strategisk eierskapsrisiko. Dette innebærer at forsikringsforetaket inngår sammen med banken i et konsern eller en samarbeidende gruppe, og at salg av forsikringsprodukter er en del av forretningsmodellen til konsernet eller gruppen. Finanstilsynet vurderer det slik at eierskapet og risikoen som er forbundet med eierskapet går lenger enn kun som en ren investering i en aksjepost.

I utformingen av metoden er det lagt vekt på følgende:

- Metoden skal kunne benyttes for hel- og deleide forsikringsforetak, og som inngår i et konsern eller en samarbeidende gruppe.
- Metoden skal ta utgangspunkt i prinsippene for konsolidering som anvendes for foretak som beregner kapital etter CRD IV-reglene.
- Metoden skal ta hensyn til hvordan eierandeler behandles under pilar 1.
- Metoden skal utligne effekten av at ulik verdsettelse (av investeringen i forsikringsvirksomhet) påvirker egenkapitalen.
- Metoden skal ta hensyn til forsikringsforetakets solvenskapital.

2. Beregningsmetodikk

Kapitalbehov

Metoden tar utgangspunkt i forsikringsforetakets solvenskapitalkrav (SCR). Solvenskapitalen inngår i vurderingen av kapitalbehovet etter at det er justert for verdsettelse av eierposten (justering for bokført verdi). I metoden justeres det for bokført verdi av eierposten og annen kapital som er innskutt. Finanstilsynet vil benytte bokført verdi fra konsernregnskapet for banker som rapporterer kapitaldekning på konsolidert nivå, og bokført verdi fra morbankregnskapet for banker som kun rapporterer kapitaldekning på ikke-konsolidert nivå. I de tilfellene der eierskapet til forsikringsforetaket er indirekte, vil Finanstilsynet vurdere om det skal korrigeres for øvrige eiendeler og gjeld i balansen til det mellomliggende selskapet. Metoden legger opp til at solvenskapitalkravet multipliseres med en faktor som skal ta høyde for at faktisk kapitalisering normalt vil være høyere enn solvenskapitalkravet. Inntil videre velger Finanstilsynet å ikke benytte denne faktoren, slik at det er det faktiske kapitalkravet som inngår i beregningen.¹

Justering for pilar 1-kravet

Ved beregningen av kapitalbehovet knyttet til eierskap i forsikringsvirksomhet, justeres det for kapitalkrav som er beregnet i pilar 1. Pilar 1-regelverket innebærer at bokført verdi av eierpostene er inkludert i beregningsgrunnlaget innenfor en frikvote, jevnfør forskrift om beregning av ansvarlig kapital § 18, mens overskytende beløp er trukket fra i eierbankenes kapital². For eventuell innskutt ansvarlig kapital hensyntas pilar 1-belastningen i form av risikovekting på beregningsgrunnlaget og/eller kapitalfradrag.

Oppsummert blir metoden for å vurdere kapitalbehov knyttet til eierandeler i forsikringsforetak som følger:

- Kapitalbehov = (Solvenskapitalkrav • Faktor – Solvenskapital³) • Eierandel + Bokført verdi av eierposten og annen innskutt kapital
- Pilar 2-behov = Kapitalbehov – Pilar 1-krav

Finanstilsynet tar sikte på å publisere en ny versjon av SREP-rundskrivet (12/2016) i løpet av 2018 der også ovennevnte metodikk omtales.

¹ Faktoren settes til 100 prosent.

² Merk at goodwill i verdsettelsen av ikke-konsoliderte selskaper i finansiell sektor (vesentlige investeringer) ikke kan inngå i frikvoten, men må trekkes fra ren kjernekapital, jf. beregningsforskriften § 17.

³ Tellende SCR-kapital.

Eventuelle spørsmål rettes til Per Jostein Brekke, pjb@finanstilsynet.no (telefon 22 93 98 90) eller Jon S. Hellevik, jsh@finanstilsynet.no (telefon 22 93 99 65).

For Finanstilsynet

Ann Viljugrein
direktør for bank- og forsikringstilsyn

Per Jostein Brekke
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.